

A Honismereti Szövetség online konferenciája A Magyar Kultúra Napján

A Honismereti Szövetség 2021. január 22-én *Gyimesi Patakország* címmel online konferenciát rendezett. Mondhatnánk, hogy országosat, de az online térben nincsenek határok, értelmetlenné válnak olyan megjelölések, hogy *határon inneni és túli* előadók és résztvevők. Ha a járványhelyzetnek van valami pozitív hozadéka, pl. ez lehet. A konferenciát a google meet rendszer felhasználásával tartottuk, Fodorné Nagy Veronika gondos előkészítésével, és szerencsére a „technika ördöge” nem szólt közbe, minden jól működött. A Honismereti Szövetség elnökének köszöntője után tiszteletbeli elnöke, a jeles csángókutató, Halász Péter átfogó előadásával indult erdélyi tájegységünket, a Gyimest bemutató, megismertető konferencia. Ezután dr. Bárh János néprajzkutató, c. egyetemi docens következett, aki a vidék egyházi múltjába kalauzolt minket, elsősorban a Gyimesfelsőlók templomépítésével kapcsolatos küzdelmekről beszélve. A harmadik előadó, dr. Babai Dániel biológus-néprajzos, a Néprajztudományi Intézet tudományos munkatársa tartott színes, prezentációval egybekötött előadást a gyimesi gazdák hagyományos ökológiai tudásáról. A természeti értékek bemutatása után Mihók Edit gyimesközéploki könyvtárvezető a gazdag viseleti kultúráról beszélt virtuális módon, elővéve a gúnyás ládából a gyimesi csángó magyarság igazán sokszínű ruhadarabjait. Ezt követően dr. Balatonyi Judit néprajzkutatónak, kulturális antropológusnak, pécsi egyetemi oktatónak a mikrofonja kapcsolt be, hogy megismerhesse a hallgatóság a gyimesi lakodalmi szokásokat és azok lehetséges értelmezéseit. A módszertani jellel is bíró, gondolatébresztő előadást követően a délelőtti konferenciareész utolsó előadója, Antal Tibor népzeneész, a gyimesfelsőloki Árpád-házi Szent Erzsébet Római Katolikus Líceum ének-zene tanára következett, aki a hagyományos gyimesi tánc- és zenekultúráról adott részletes képet. Előadása nemcsak témájában színesítette a konferenciát, hanem természetesen összetettségében is, ami azt jelentette, hogy a gyimesi jeles népzeneész kislfia kíséretében zenélt is, sőt, az egész előadás Antal Zalán népdaléneklésével vette kezdetét, amit később még nővére, Viola előadása is színesített.

Az ebédszünet után a délutáni részben, másfél-két óra időtartamban egy Halász Péter által vezetett online „kerekasztal-beszélgetés”-re került sor, amely múlt-jelen-jövő vetületében szólt Gyimesről Mihók Edit mellett még három gyimesbükki beszélgetőtárral, Berszán Lajos atyával, a gyimesfelsőloki líceum alapítójával, ny. plébánossal, Salamon József jelenlegi plébánossal és Deáky András ny. iskolaigazgatóval, panziótulajdonossal. E beszélgetés tette teljessé a konferenciát, jól szolgálva Gyimes vidékének bemutatását.

A honismertető online konferencia iránt nagy érdeklődés mutatkozott, 70–80 résztvevő is hallgatta az előadásokat, majd a beszélgetést. E tudományos ismeretterjesztő ülésnek, amely a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával jöhetett létre, van és lesz folytatása: egyrészt a *Honismeret 2021/1.*, jelen száma is e csodás vidékünkéről szól, másrészt június 4-én, A Nemzeti Összetartozás Napján a *Bodroghköz* vidékét mutatja majd be a Honismereti Szövetség következő online konferenciája.

A konferencia e formáját a kényszer szülte, de örülnünk kell, hogy létrejöhetett, hogy a honismereti mozgalom munkája ebben a végtelen térben is megjelent, a visszajelzések szerint nagy élményt nyújtva a résztvevőknek. És miközben megismerhettük Gyimest, nemzeti közösségünk e kincses vidékét, igazán megvalósulhatott a „*Haza a magasban*” gondolat.

Debreczeni-Droppán Béla

HÍREK

Márton Áron emlékére. Márton Áront ábrázoló üvegfestményt helyeztek el és áldottak meg a marosvásárhelyi Szent Imre-templomban november 5-én, halálának negyvenedik évfordulója alkalmából. Ez az egyetlen a katolikus püspököt ábrázoló, ember nagyságú üvegfestmény Erdélyben, egy olyan templomban, amelyet ő maga szentelt. Az alkotást Egri István kolozsvári festőművész, restaurátor, dizájnér készítette. A festményen megjelenő szimbólumok – a pásztorbot, a hegy, a templom, a címer, az angyalok – méltó emléket állítanak a mártír sorsú püspöknek. (SK. Magyar Hírlap 2020. nov. 7.)

Felavatták Bethlen Gábor szobrát Marosvásárhelyen. Születésének 440. évfordulóján felavatták Bethlen Gábor erdélyi fejedelem egész alakos szobrát Marosvásárhelyen 2020. november 15-én délután. A járványügyi korlátozások miatt csak pár tucatnyian vettek részt az eseményen. Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára ünnepi beszédében kiemelte, hogy a romlás, pusztulás, kegyetlenség és törvénytelenység időszaka után Bethlen Gábor fejedelemségének tizenhat esztendeje alatt Erdélyre a felvirágzás köszöntött. – Visszaszerzett tekintély, stabil bel- és külpolitika, gazdasági megerősödés, a művészetek virágkora – idézte a fejedelem nagyságát a politikus. (MTI)

Elhunyt Bartók Péter. Megrendülten tudatjuk, hogy 2020. december 7-én, életének 97. esztendejében elhunyt Bartók Péter, Bartók Béla kisebbik fia. Bartók Péter 1932. áprilisa és 1940. októbere között a Csalán út 29. számú házban élt szüleivel. *Apám* című könyve pótolhatatlan értékű információkat nyújt a Bartók család utolsó budapesti lakásában folyó életéről, édesapja zeneszerzői és népzene kutatói munkájáról, a *Mikrokozmosz* sorozat keletkezéséről, a család mindennapjairól. A Bartók Records tulajdonosaként számos Bartók-mű revidált kiadásával, illetve hasonló kiadásával járult hozzá édesapja életművének gondozásához. Egy 2017-ben készült dokumentumfilm örökíti meg megrendítően szép visszaemlékezését édesapjáról. Emlékét megőrizzük. (Bartók Emlékház)

Megrendelőlap

Megrendelem a Honismeret című folyóiratot példányban.

Az előfizetési csekket az alábbi címre kérem:

Név: irányítószám:

Cím:

Az előfizetés díja egy évre: 3000,-Ft

A megrendelőlapot kérjük a Honismeret Szövetség címére visszaküldeni:

1370 Budapest, Pf. 364. Tel./fax:327-77-61

Dátum:

.....

aláírás

Gyimesi képek

(Ádám Gyula felvételei)



Vándor Mihály Cándra és felesége, gyimesi muzsikások



Gyimesi legények



Indulás a csíksomlyói búcsúba



Hazatérés a csíksomlyói búcsúból



Ájtatos gyimesi leánykák



Gyimesközéploki gyermekek a Mária Magdolna-plébániatemplom kálváriájánál



Gyimesi leánykák



Gyimesi körtánc



Gyimesi páros tánc



Tankó Fülöp Gyugyu, Farkasokpataka népművésze



„Ganyéhordó kaláka” Gyimesben



Szénahordás Gyimesben

Fajgazdag irtásrétek

- Antropogén eredetű gyepek (kultúrtáj)
- Európai léptékben is kivételes fajgazdagság
- Külterjes, hagyományos gyephasználat (félleg önellátó családi gazdaságok)

Fényképek: Kelemen András & Molnár Ábel

A gyimesi kincses gúnyásládák

*Képernyőképek a „Gyimesi Patakország” című online konferenciáról
(Készítette: Fodorné Nagy Veronika; Debreczeni-Droppán Béla beszámolójához)*

720 Ft



Antalokpataka látképe (Ádám Gyula felvétele)



Rácz Árpád, a hidegségi általános iskola igazgatója és családja (Ádám Gyula felvétele)